

Naj bi Vam Vsegamogočni dodelil, da bi še v bodoče na enak zgleden način in v preizkušenem edinstvu z mojim generalnim štabom delovali ob strani svojega slavnega vojskovodje. Fran Josip."

Zopet angleška bojna ladja zletela v zrak. — Okoli 800 mož utonilo.

Angleži imajo na morju veliko smolo. Komaj smo poročali, da so izgubili svoj s 70 milijoni kron pred leti zgrajeni veliki naddreadnought „Audacious“, kar je zmanjšalo moč angleške vojne mornarice za eno desetino, že prihaja nova vest:

London, 26. novembra. (Kor. urad.) V včerajšnji seji v spodnji zbornici je prvi lord admiralitete Churchill naznanil, da je bojna ladja „Bulwak“ 25. novembra zjutraj v Sheerness zletela v zrak. 700—800 mož je utonilo, le 12 so jih rešili. Admirali, ki so bili priče katastrofe, poročajo, da so prepričani, da je nesrečo povzročila eksplozija v notranjih skladiščih ladje, ker se morje ni nič vzvalovilo. Ladja se je potopila v treh minutah. V morje je bila spuščena leta 1899. in je imela 15 250 ton displacementa 18—19 milj hitrosti. Oborožena je bila s štirimi 305 cm in z dvanajstimi 15 cm topovi.

Izgube angleške mornarice.

London, 26. novembra. (Kor. urad.) Admiraliteta objavlja, da odkar je izbruhnila vojna, izkazuje seznam izgub med mrtvimi 220 častnikov, 37 ranjencev, 51 jih pogrešajo, oziroma so vjeti. Med moštvom je mrtvih 4607 in ranjenih 435 mornarjev; pogrešajo, oziroma vjetih je 2429 mornarjev.

Bolni
na pljučih
Sanatorij
Aflenz
Hofacker (890) Štajersko. Prospekt.

Premog v vojni.

Ni še dolgo tega, ko se je jela pojavljati vest, da v Švici, Italiji, na Danskem in na Balkanu primanjkuje premoga, ker so glavni dobavitelji, Nemčija, Francija, Belgija in Anglija zapletene v vojno, ter so zaprle svoje meje izvozu. Kar se tiče posebej francoskih in belgijskih premogovnikov, so večinoma že v nemški upravi ali pa sploh ne obratujejo zaradi pomanjkanja delavstva. Francoski kameniti in drugi premogovniki, ki so pridobili leta 1912 41,3 milijone ton premoga, se nahajajo v severozahodnih delih Francije. V Belgiji so producirali leta 1912 22,97 milijonov ton.

Rusija ima največ premoga iz kotline Donec, kjer dobivajo okoli tri četrtine vsega ruskega premoga ali 21 milijonov ton, dalje v kotlini Dombravi kameniti in rjavi premog, ter slednjic ob uralskem pogorju premog sploh. Ker ti premogovniki ne zadoščajo niti za domačo potrebo, je Rusija dovolila leta 1913 carina prost uvoz premoga za železniško porabo. Rusija je upeljala leta 1913 za 75,3 (1912 45) milijonov rubljev premoga, in sicer iz Anglije za 39,97, iz Nemčije za 31,3 milijonov rubljev; koksa je upeljala za 11,3, in sicer iz Anglije za 1,8, iz Nemčije za 4,79 milijonov rubljev. Kotlina Dombrova, ki leži v kotu treh cesarjev ob Mislovici, je že v rokah dvoezve. Notranji nemiri ter vpoklic rudarjev v vojsko bodo imeli to posledico, da bo kotlina Donec producirala še manj premoga nego običajno. Ker je Rusiji že primanjkovalo kuriva leta 1913, sedaj pa sta za uvoz zaprli Črno in Vzhodno morje, in ker Rusija zase ne producira dovolj premoga, je jasno, da bo Rusija v kratkem brez tega kuriva.

Pa tudi tedaj, če bi hoteli upoštevati naftne produkte za kurivo, ki jih Rusija dobiva iz na zemeljskem olju bogate pokrajine Baku ob Kaspiškem morju, bi to kurivo ne zadoščalo. Zanesljiva poročila pa pravijo vrhu tega, da je v tej pokrajini vstaja in jo tudi že ogrožajo Turki. Preostane torej le Velika Britanija, ki utegne zalagati pač Francijo v atlanskih pristaniščih, če ji dvoezveza ne zabrani prevoza.

Celotna produkcija kamenitega in ružavega premoga, je znašala v vojujočih državah leta 1911 v tonah:

Nemčija	234 521
Avstro-Ogrska	49 860
Dvoezveza	284 381
Rusija z azijsko posestjo	26 636
Francija	39 231
Vel. Britanija in Irska	276 255
Belgija	23 053
Ententa	365 175

Neutrálne evropske države pa pridelaajo premoga: Italija 557, Španija 3916, Nizozemska 1477, Švedska 312, skupaj 6262 tisoč ton. Če priracunimo še pridelek Združenih držav ameriških po 450.165, tedaj vidimo, da pridelaajo neutrálne države 456 427 ton premoga.

Medsobojne odnoseje vojujočih držav ob mirnem času pokazuje naslednje številke: Nemčija je upeljala leta 1812 10 38 milijonov ton premoga (iz Velike Britanije 8,99 milijonov); izvozila pa ga je 31,14 milijonov, in sicer v Belgijo 5,3, v Francijo 3,06, na Nizozemsko 7,54, v Avstro-Ogrsko 11,0, v Rusijo 1,51, v Švico 1,5 milijonov ton. Največ sta ga torej potrebovali Francija in Belgija. Nemčija je prejela iz drugih držav leta 1913 za 193 93, izvozila pa za 513 8 milijonov mark premoga. Francija je prejela iz drugih držav za 575 2 milijona frankov premoga, Rusija za 75 3 milijone rubljev, Belgija za 161,9 milijonov frankov izvozila pa za 90 2 milijonov frankov. Avstro-Ogrska je uvozila za 262 8 milijonov K premoga, izvozila pa ga je za 14,5 milijonov kron. Velika Britanija ga je izvozila 50 72 milijonov funtov.

Nemčija, ki ni poklala črnovojnikov rudarjev pod orožje, in pa Avstrija pridobiva premog v neomejeni množini. Premog je potemtakem dober zaveznik dvoezve.

Vojska

dirva in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vse, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Podpisujte vojno posojilo!

Z jasnim navdušenjem so dovršili narodi monarhije svoje oboroženje, ko jih je poklical naš osiveli cesar, da odvrnejo nadštevilo napadov naših sovražnikov.

V zalih, rožljajočih bataljonih poslal je jedin narod bratov svoje sinove na ožugane državne meje, železen zid, ob katerem razprši naval sovražnih valov.

Sedaj pa je treba skrbeti za to, da ne obnemore roka, ki naj vodi meč. Gre sedaj za to, da se prekrizja vražji račun naših sovražnikov, ki menijo, da nas morejo izstradati, če nas ne morejo premagati z mečem.

Treba je sedaj dati vladi sredstev, da moremo vztrajati v boju za dom in ognjišče, za mirno prihodnost. Blago in kri za našega cesarja, blago in kri za domovino!

Zatorej podpisujte vojno posojilo!

Vsak, tudi najmanjši! Kajti tudi ta je deležen blagra, za katerega se borijo in krvavijo naši sinovi na bojnem polju.

Nikomur ni treba darovati, le posoditi. In z obilnimi obrestmi dobi nazaj, kar je dal.

Vlada je našla v skoraj s 6 odstotki obrest-

ljivimi zakladnimi listi sredstvo, da omogoči vsakemu udeležbo brez vsake žrtve.

Kdor podpiše, ima vplačati samo 97½ in dobi dne 1. aprila 1920 nazaj glavnico po 100 in med tem časom vsako leto dne 1. aprila in 1. oktobra obresti.

Ti zakladni listi so varovansko varni in davka prosti, v njih se lahko nalagajo varovanski denarji in ženitninske kavcije. Izgube na glavnici so izključene.

Izdali se bodoje papirji po 100, 1000, 5000 in 10.000 kron.

Da se lahko udeležujejo tudi oni, ki imajo najmanj sredstev, je ustanovila poštna hranilnica rentno hranilnico, ki obstoji v tem, da si zamorejo hranilni vložitelji iz svojih prihrankov pridobiti deležev po eno, dve ali tri četrtine najmanjšega papirja, torej v delnih zneskih po 25, 50 in 75 kron.

Pri tem uživajo že od dneva nakupa deleža na tega odpadajoče kuponske obresti. Prodaja teh deležev je hranilcu vsak čas zajamčena. Od nikogar se ne zahteva, da se svojemu denarju za pet let odreče. Dana mu je vsak čas možnost, če je primoran, načeti svoje hranilne vloge, da zamenja deleže zopet v gotovino in jih vzdigne.

Podpisuje se lahko pri vseh poštah in davčnih uradih, hranilnicah in privatnih bankah.

Pri priglaševanju je plačati le desetinko podpisanega zneska. Ostalih devet desetink je plačati pri zneskih do 200 kron dne 4. decembra, pri večjih zneskih se lahko ostanek celo v obrokih odplačuje dne 4. in 16. decembra 1914 in dne 2. in 15. januarja 1915.

Za podpisane vojne posojila ni potrebna gotovina. Avstrijsko-ogrsko banka kakor tudi vojno-posojilna blagajna daje v ta namen posojilo na vrednostne papirje po nižji obrestni meri kakor je donosa vojno posojilo. Za podpisatelja odpade tedaj tudi v tem slučaju znaten obrestni prebitek.

Te skrbne naprave omogočujejo vsakemu, da se udeleži na posojilo. Nikdo se naj ne izključi in če eden sam ne more skupaj spraviti 25 kron, naj se združi z drugimi.

In kdor ima več, naj ne daje svojemcu za imendan ali rojstni dan in zlasti o Božiču gotovine, temveč, kakor se spodobi za naš čas, papirje avstrijskega vojnega posojila.

Naši sovražniki, ki nas v svoji ošabnosti smatrajo za berače, upajo, da ne bomo zmogli; ničesar bi ne videli rajši, kakor da jim ne bi mogli za dobo vzdržati, to bi jim rodilo nov pogum in zato bi pomenila brezuspešnost vojnega posojila več kot izgubljeno bitko.

To ne sme biti.

Radostno in jedino se bomo združili kakor dosedaj in temeljito odpravili naše sovražnike.

Z geslom našega iskrenoljubljenega cesarja: „Z združenimi močmi“ vzkliko bo naše vojno posojilo v zmago.

Gradec, dne 14. novembra 1914.

Č. kr. namestnik:
CLARY I. r.

Božič v vojni!

Božič se bliža, praznik ljubezni in domovine.

Ubog ali bogat, vsakdo pripravlja — bodisi iz tega, kar si je s trudom prihranil, bodisi iz obilja — darilo za tiste, ki so njegovemu sreču najbližji. Komu se ne porosi oko, ako se spominja naših vojakov, ki izpolnjujejo ob tem času daleč od doma, morda v pustih krajih, najplemenitejšo, toda najtežjo izmed dolžnosti!

Vojni oskrbovalni urad in kr. vojnega ministrstva je sklenil tem vrhim možem poslati skromno božično darilo in posveča temu namenu

pol milijona kron.

Kakor znamenita je ta vsota, vendar daleč ne zadošča, da bi se vsakemu vojaku, ki je v vojni, naredilo majhno veselje. Za to je treba sodelovanja vseh. Z neznatnim številom tistih, ki nimajo dragega svojca v vojni, bodo tekmovali tisti, kojih sin, kojih brat, kojih mož ali zaročenec se bojuje za domovino . . .